

Střední průmyslová škola stavební, Mělník, Českobratrská 386

Telefon: 315 622 459, 311 440 200, e-mail: skola@spss-mel.cz, www.spss-mel.cz

Školní vzdělávací program

Domov mládeže

Škola: **Střední průmyslová škola stavební, Mělník, Českobratrská 386**

Zřizovatel: **Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5, IČO: 70 891 095**

Název školního vzdělávacího programu: **Domov mládeže**

Délka a forma vzdělávání: **4 roky v denní formě vzdělávání**

Platnost: **od 1. 9. 2024**

Projednáno pedagogickou radou dne:

Projednáno školskou radou dne:

OBSAH:

1) Kontakty se školou a domovem mládeže	3
2) Charakteristika domova mládeže	4
3) Charakteristika žáků a pracovníků DM	5
4) Přijímání a ukončení ubytování na domov mládeže	7
5) Klíčové kompetence, cíle:	8
6) Výchovný program DM	13
7) Strategie výchovné práce v DM:	15
8) Formy výchovné činnosti:	16
9) Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	17
10) Evaluace a autoevaluace domova mládeže:	19
11) Ochrana žáků před sociálně patologickými jevy:	20
12) Bezpečnost a ochrana zdraví na domově mládeže	21

- **Kontakty se školou a domovem mládeže**

Kontakty pro komunikaci se školou:

ing. Jitka Horáčková – ředitelka školy

Telefonní číslo: 311 440 201

E-mailová adresa: horackova.j@spss-mel.cz

Webové stránky: www.spss-mel.cz

Název školy: Střední průmyslová škola stavební, Mělník, Českobratrská 386

Adresa školy: Českobratrská 386, 276 01 Mělník

e-mail: skola@spss-mel.cz

IZO: 000 069 078

IČ: 495 189 33

Datová schránka: jf8j13nn

Zřizovatel: Středočeský kraj

Krajský úřad

Zborovská 11

150 00 Praha 5

Kontakty pro komunikaci s domovem mládeže:

Marcela Egrová – vedoucí vychovatelka

Telefonní čísla: 315 623 027

Mobil: + 420 722 061 683

E-mail – dm@spss-mel.cz

Adresa : DOMOV MLÁDEŽE při Střední průmyslové škole stavební Mělník,
Českobratrská 386, Sady Na Polabí 2778, 276 01 Mělník

• **Charakteristika domova mládeže**

Domov mládeže je školské výchovné a ubytovací zařízení, poskytující žákům středních škol a studentům VOŠ ubytování a školní stravování. Výchovně vzdělávací činnost, navazuje na výchovně vzdělávací činnost středních škol a vyšších odborných škol. Domov mládeže vede žáky a studenty k plnohodnotnému využívání volného času formou zájmových činností. Celková ubytovací kapacita DM je 56 lůžek.

Život v DM se řídí Řádem domova mládeže, Režimem dne. Volnočasové aktivity zajišťují vychovatelé vlastní činností a nabídkou společenských, kulturních a sportovních organizací města či školy.

Vychovatelé úzce spolupracují s vyučujícími i s rodiči.

DM v případě volné kapacity poskytuje ubytovací služby veřejnosti a o prázdninách sportovním klubům i veřejnosti.

Prostorové a materiálně technické podmínky: Žáci jsou ubytováni ve dvoulůžkových pokojích s vlastním sociálním zařízením, nebo sociálním zařízením společným pro dva pokoje

Základní vybavení pokoje: 2 válendy s úložným prostorem, 2 noční stolky, 2 židle, 2 poličky a vestavěná šatní skříň, připojení k internetu přes WIFI. Žáci mají od pokoje každý svůj klíč. Každý pokoj má v přízemí DM svou vlastní zamykatelnou skříňku na uložení vycházkové obuvi.

Žákům se poskytuje 1 x za 14 odbydlených dní čisté ložní prádlo.

Na každém poschodí je čajová kuchyňka, vybavená mikrovlnnou troubou, varnou konvicí a chladničkou s mrazákem. Součástí kuchyňky je jídelna se sedacími soupravami a televizí.

Pro vzdělávání, výchovu a volný čas žáků je na DM mládeže počítačová místnost s počítači připojenými k internetu a síťové tiskárně. Ve IV. NP je místnost vybavená plátnem a dataprojektorem na promítání filmů, dle zájmu žáků. Celá budova je pokryta WIFI signálem.

V pondělí od 19.00 do 20.00hod. mohou žáci sportovat v tělocvičně a posilovně školy, vzdálené od budovy 50 m

Hygienické podmínky a bezpečnost a ochrana zdraví žáků

Domov mládeže postupuje při zajištění hygienických podmínek podle vyhlášky ministerstva zdravotnictví č.410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, která stanoví hygienické požadavky na prostorové podmínky, vybavení, provoz, osvětlení, vytápění, mikroklimatické podmínky, zásobování vodou a úklid. V rámci tohoto právního předpisu poskytuje DM kromě základních podmínek ubytování: zejména výměnu ložního prádla, úklid ložnic, sociálního zařízení, společných prostor. Žáci jsou prokazatelně seznámeni s předpisy a opatřeními vztahujícími se k bezpečnosti a ochraně zdraví.

Prostorové, materiálně technické a hygienické podmínky pro práci zaměstnanců

Vychovatelé mají zázemí ve výchovatelně, kde jsou k dispozici pracovní stoly, počítač připojený k internetu, telefon, sedací nábytek pro návštěvy. Ostatní zaměstnanci pracují v účelových pracovních místnostech, všichni mají možnost využít výpočetní techniku.

● **Charakteristika žáků a pracovníků DM**

Charakteristika žáků

Ubytování na domově mládeže jsou žáci SŠ, SOU, VOŠ. Žáci a studenti pocházejí z nejrůznějšího sociokulturního prostředí, z regionů přesahující hranice Středočeského kraje.

Charakteristika pedagogických a nepedagogických pracovníků:

Domov mládeže řídí ředitelka Střední průmyslové školy stavební, Mělník, Českobratrská 386.

Ředitelka stanovuje pracovníkům jejich pracovní úvazek a pracovní náplň. Společně s vedoucí vychovatelkou organizuje provoz na domově mládeže - vydává vnitřní řád a zabezpečuje školení BOZP a PO pro žáky a zaměstnance školy. Plnění z toho vyplývající zajišťuje vedoucí vychovatel. V oblasti výchovné, zájmové, hospodářské, ekonomické spolupracuje DM s vedením školy. Přímým nadřízeným vedoucího vychovatele je zástupce ředitelky školy.

K přenosu informací mezi ředitelem a vedením domova mládeže slouží:

- V závažných případech okamžité osobní jednání.
- Porady vedení, pedagogické, klasifikační, provozní a operativní porady vychovatelů.
- Jednání s třídními i ostatními pedagogickými pracovníky.
- Jednání s rodiči (osobní, písemné, telefonické, e-mailové).

Personální obsazení domova mládeže:

- vedoucí vychovatelka
- 2 vychovatelé s výchovnou skupinou (vedoucí vychovatelka a vychovatel), 1 vychovatelka bez výchovné skupiny na poloviční úvazek
- 3 noční dozory
- 2 uklízečky

- 1 správce

Pedagogická dokumentace:

- denní záznam;
- deník výchovné skupiny;
- přihláška žáka k ubytování;
- osobní spis žáka,
- týdenní plány práce
- měsíční plány práce;
- ostatní písemná dokumentace spojená s výchovou mimo vyučování.

Spolupráce se zákonnými zástupci:

S pedagogickými pracovníky domova mládeže mohou být zákonní zástupci v kontaktu po třídních schůzkách nebo prostřednictvím telefonů (mobil i internetové volání), e-mailem nebo písemnou formou.

• Přijímání a ukončení ubytování na domov mládeže

Přihlášku do domova mládeže podávají rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáků (studentů VOŠ) na předepsaném tiskopise či předepsanou elektronickou formou. Termíny jednotlivých kol podávání přihlášek a kritéria přijímání žáků a studentů VOŠ k ubytování na DM se řídí aktuálním dokumentem Vnitřní předpis k umístování žáků a studentů DM pro daný školní rok. Přijetí na DM není nárokové. Nástup na DM je možný již den před zahájením školního roku. V tento den se mohou rodiče i žáci seznámit s prostředím DM, vnitřním řádem DM, režimem dne, vychovateli a informovat se o všem, co je ohledně ubytování zajímavá.

Důvody ukončení ubytování v DM:

- Požádá-li zákonný zástupce nebo plnoletý student písemně o ukončení pobytu.
- Neplatí-li zákonný zástupce žáka nebo sám žák příspěvek na ubytování déle než 2 měsíce.
- Bylo-li žákovi povoleno přerušení studia.
- Bylo-li žákovi ukončeno ubytování v DM pro porušování vnitřního řádu domova

Pobyt na domově mládeže je organizován vnitřním řádem a režimem dne. V době mimo vyučování mají ubytovaní možnost sportovního a kulturního vyžití. Denně mohou využívat internet na svých pokojích a PC místnostech. Mají k dispozici klubovny, studovnu, posilovnu a zahradu. Individuálně se mohou účastnit kulturního a sportovního života ve městě (divadlo se školou, kino, návštěvy výstav, sportovních utkání).

Časový plán:

Plán akcí dle ŠVP je rozpracován do měsíčních plánů činnosti výchovné skupiny.

Pedagogické působení a výchovná činnost na DM má tyto cíle:

- vede žáky k účelnému využívání volného času a seberealizace
- vede žáky k soustavné přípravě na výuku a neustálému sebevzdělávání
- vede žáky k osvojování obecně uznávaných norem a hodnot
- napomáhá žákům k osobnostnímu vyvrášení, získání samostatnosti
- propaguje pěstování sportu a zdravého životního stylu
- upevňuje hygienické návyky, udržování pořádku a estetizace prostředí
- vede žáky k demokratickým návykům, učit je respektovat požadavky kolektivu, potažmo celé společnosti

- **Klíčové kompetence, cíle:**

Provoz domova mládeže se podřizuje vnitřnímu a provoznímu řádu domova mládeže, který je zpracován dle vyhlášky MŠMT ČR o školských, výchovných a ubytovacích zařízeních -vyhláška č. 108/2005 Sb., zákonem č. 561/2004 Sb. a je přizpůsoben podmínkám domova mládeže. Žáci se zapojují podle zájmu, přání, osobních předpokladů a potřeb do zájmové a vzdělávací činnosti, která spočívá v realizaci jednotlivých klíčových kompetencí. Klíčové kompetence ve výchovně vzdělávacím procesu nestojí vedle sebe izolovaně, ale různými způsoby se prolínají, mají komplexní podobu a jsou základem všeobecného vzdělávání. Vychovatelé svým působením rozvíjejí kompetence žáků, jejich osobnost a dávají jim dostatek námětů pro samostatné a žádané naplňování volného času. Podle uvážení a na přání zařadí i příležitostné akce. Při tvorbě školního vzdělávacího programu pro náš domov mládeže je snaha o smysluplné uspořádání na sebe navazujících výchovných a vzdělávacích prvků, které by měly zdokonalit rozvoj žáka.

Kompetence k učení:

- podporovat a vypěstovat v žácích návyk soustavného studia
- vést žáky, studenty k zodpovědnosti za své vzdělávání, získané vědomosti si dávat do souvislostí a využívat při dalším studiu
- zvyšování efektivity samostudia, navození kladného postoje k učení,
- zhodnocení dosavadních výsledků a jejich využití i v praktických situacích
- individuální přístup k problémovým žákům, studentům při samostudiu (stanovení si denních cílů, soustavná příprava, opakování a procvičování získaných dovedností, uvědomování si pokroků)
- pokládat důraz i na studium cizích jazyků, zvláště angličtiny.

Plnění: Denně, především v době studijního klidu, motivační a nenásilnou formou celoročně vytváříme klidnou a optimistickou atmosféru. Snažíme se iniciovat všeobecné i odborné znalosti pomocí námětů zájmových činností a diskusí s žáky.

Cíl: Cílem je rozvíjet kladný vztah k budoucímu povolání a přesvědčovat žáky o nutnosti doplňovat své znalosti ve vlastním zájmu i ve všeobecně vzdělávacích předmětech.

Kompetence k řešení problémů:

- komunikace žák, vychovatel, třídní učitel, rodiče
- rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu, rozčlenit ho na segmenty a navrhnout postupné kroky, případně varianty jeho řešení
- využívat své individuální schopnosti a získané vědomosti a dovednosti při samostatném řešení problémů, orientovat se v nově vzniklých situacích a pružně na ně reagovat
- naučit se poznávat nové, originální postupy a řešení problémů, navrhnout varianty řešení problémů, zvažovat jejich přednosti, rizika a možné negativní důsledky.

Plnění: Průběžně celý školní rok, formou pozorování, vnímání okolí, vztahů mezi jednotlivci i skupinou, jak v celém objektu domova mládeže, tak i mimo něj.

Cíl: Naučit žáky nevyhýbat se problémům, ale řešit je a ne je přecházet – důraz i na prevenci a odpovědnost. Nebát se o problému hovořit.

Komunikativní kompetence:

- vyhledávání témat k rozhovorům (formální, neformální), ovládnutí dorozumívacích a výrazových prostředků, jasně formulovat věty, myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi, vzájemná a kultivovaná komunikace mezi žáky, studenty
- komunikace individuální, skupinová, v prostorách domova mládeže, na pokojích, společenské místnosti atd.
- naučit žáky diskutovat, respektovat názor druhé strany, naučit přesně formulovat vlastní stanoviska
- vyjadřovat pocity nejen řečí, ale i gesty a jinými prostředky
- efektivně a tvořivě využívat dostupných prostředků komunikace

Plnění: Průběžně celý školní rok, formou rozhovorů, besed ve výchovných skupinách, neformální besedy na pokojích.

Cíl: Cílem je vyjadřovat své myšlenky a argumenty srozumitelně, mít přiměřené sebevědomí a kulturu projevu. Naučit se zpracovat informace medií, nenechat se manipulovat, využívat je k vytváření vlastních názorů, eliminovat vulgarizmy.

Sociální a personální kompetence:

- využívat každé volné chvíle ke konverzaci o mezilidských vztazích, vztazích na pokojích, ve výchovné skupině, při veškerém společenském dění na domově mládeže
- klást důraz na práva ale i povinnosti, na slušné chování a vyjadřování
- vést žáky, studenty k samostatnému rozhodování, uvědomování si zodpovědnosti svého vhodného nebo nevhodného chování, jednání, rozpoznat agresivitu, šikanu a dokázat se jim bránit
- snaha o spolupráci ve výchovné skupině, dokázat se prosadit, přijmout kompromis, respektovat druhé, být tolerantní k odlišnostem jiných
- uvědomit si, že v různých životních situacích nebývá pouze jedno řešení

Plnění: Celoročně, aktivně formou diskuzí, rozhovorů při řešení problémových i jiných situací.

Cíl: Cílem je vést žáky, studenty k vytváření zdravých sociálních vazeb v rámci výchovných skupin, řešit vzniklé situace, navodit vlídné prostředí k tvorbě kladných vztahů, učit se žít společně.

Občanské, činnostní a pracovní kompetence:

- tvorba správných cílů, zodpovědné plnění úkolů, tolerance, vstřícnost, odhadovat rizika svých nápadů, uvědomovat si svá práva a práva druhých, chránit životní prostředí i zdraví své i ostatních
- práva a povinnosti z hlediska etiky a zákona
- získat všeobecné i speciální vědomosti a dovednosti pro úspěšné zařazení do života a dobrý výkon v povolání, mít zodpovědnost za svou práci
- učit odpovědnosti k druhým i k sobě samému, k vytyčeným a plánovaným úkolům přistupovat zodpovědně, odhadovat rizika svých nápadů

- chránit životní prostředí nejen své, ale i ostatních, environmentální výchova
- dbát na své zdraví a zdraví ostatních, chovat se zodpovědně s ohledem na zdraví a bezpečné prostředí
- uvědomovat si svá práva a práva ostatních, nebýt sobecký, zahleděný do sebe, umět prosadit sebe i jiné
- učit se být tolerantní, vstřícný, otevřený, sebekritický, ale i kritický k názorům druhých, chápat potřeby a postoje, respektovat různorodost hodnot člověka
- stanovit si krátkodobé i perspektivní cíle vycházející nejen z vlastních potřeb a zájmů, ale i z potřeb společnosti a cílevědomě je uskutečňovat.

Plnění: Systematicky po celý školní rok, formou rozhovorů, diskuzí, připomínek ze stran žáků i vychovatelů.

Cíl: Uvědomit si důležitost svého rozhodování v návaznosti na životní prostředí, vytvářet optimální, zdravou atmosféru a prostředí na domově mládeže.

Kompetence k využívání (naplňování) volného času:

- rozvíjet schopnost aktivního využití volného času formou zájmových činností
- vybírat vhodné způsoby, metody, plánovat, organizovat a řídit vlastní volný čas,
- vyhledávat, třídit, využívat informace vedoucí k výběru vhodných aktivit podle osobních dispozic,
- podporovat sportovní i odborné činnosti, vést aktivní „boj“ proti negativním jevům mládeže – gamblerství, alkoholismus, drogy, kouření
- rozvíjet své zájmy a záliby, umět říci „ne“ na nevhodné aktivity
- umět vhodně relaxovat a kompenzovat pracovní nasazení a stres kvalitními volnočasovými aktivitami,
- rozvíjet nadání, které vede k seberealizaci a zvyšuje zdravé sebevědomí

Plnění: Systematicky, průběžně po celý školní rok, nabízet vhodnou náplň volnočasových aktivit žákům ubytovaným na domově mládeže – viz v přílohách roční plán + týdenní rozpis kroužků.

Cíl: Nenásilnou formou vést žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání volného času. Umět odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času

Kompetence ke sportovní činnosti:

- je neoddělitelnou součástí využívání volného času žáků
- zabezpečení všestranného rozvoje osobnosti (duševně i fyzicky)
- souhrn opatření a činnosti k budování vztahu k fyzické zátěži
- zařazení sportovních aktivit do základních životních návyků (každodenní potřeby) žáků
- naučit žáky část svého volného času věnovat zdravotně prospěšným sportovním aktivitám
- boj proti nudě na DM a tím předcházet vzniku negativních jevů
- využít přirozené soutěživosti žáků k co nejmasovějšímu zapojování

Plnění: Nabídnout pravidelnou činnost sportovních kroužků a aktivně získávat žáky na jednotlivé akce.

Cíl: Získání pozitivního vztahu k aktivnímu pohybu, zvýšení fyzické zdatnosti, obratnosti, rozvoj pohybových schopností.

Kompetence k environmentální výchově:

- motivovat a poskytovat příležitosti k dosažení znalostí, dovedností, postojů a návyků k ochraně a zlepšení životního prostředí
- utvářet hierarchii životních hodnot slučitelných s udržitelným rozvojem
- vést k smysluplnému jednání a tvořivosti ve prospěch životního prostředí
- vést k udržitelnému způsobu života a k udržitelným vzorcům chování jednotlivců, skupin i společnosti jako celku

- prohlubovat EVVO (environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu) – rozumí se všestranné rozvíjení klíčových kompetencí v kontextu vzájemných vztahů mezi člověkem a životním prostředím

Plnění: Denně – šetření energií, hospodaření s odpady (třídění), ochrana přírody (úprava okolí DM), starost o květinovou výzdobu na DM.

Cíle: Prohloubit zájem o přírodu. Posílit vědomí a porozumění ekonomické, sociální ekologické provázanosti v městských, venkovských oblastech

● **Výchovný program DM**

Koncepce výchovné činnosti v domově mládeže je nástrojem a prostředkem organizace práce vychovatelů. Umožňuje vychovatelům systematicky plánovat a organizovat výchovný proces, vytyčuje cíle výchovné práce a stanovuje podmínky, v nichž se výchova uskutečňuje. Podle věkových zvláštností studentů je program členěn do dvou etap:

1) V první etapě (žáci ve věku 15-16 let) se usiluje o adaptaci na život v domově mládeže a na nové podmínky středoškolského studia.

- zvládnout odloučenosti dítěte od rodiny-utváření vztahů “náhradního rodinného prostředí“
- odstraňování, potlačování stresujících faktorů souvisejících se zásadní změnou prostředí a životního rytmu,
- navození přívětivého klimatu ve vztazích student – vychovatel (vlídná důslednost vychovatele),
- vytváření návyků sebeobsluhy a vlastní odpovědnosti za plnění povinností vůči škole, sobě i domova mládeže,
- zvládnutí přechodu na nový stravovací režim,
- zvládnutí péče o osobní majetek, čistotu a pořádek ve svém mikroprostoru (návyky osobní hygieny, udržování čistoty a pořádku v osobních věcech a na pokoji),
- zvládnutí osobní svobody při nakládání se svým volným časem,

- pozitivní řešení sociálních situací a zvládnutí vztahů s vrstevnickým okolím,
- utváření příznivých sociálních vztahů žák-spolubydlící, žák – ostatní žáci ve výchovné skupině, spolužáci,
- zvládnutí sociálního kontaktu s opačným pohlavím,
- zvládnutí sociálního kontaktu s prostředím, v němž se projevují prvky asociálnosti nebo společenské nebezpečnosti,
- postupné uznání důležitosti a nutnosti zásad života ve společném ubytovacím zařízení,
- seznámení se a respektování požadavků obsažených ve Vnitřním řádu domova mládeže,
- chápání pravidel vnitřního života DM jako ochranu osobních práv a svobod, prostředek výchovy k toleranci, odpovědnosti a schopnosti nést následky svých činů,
- respektování potřeb ostatních spolubydlících a utváření vlastního efektivního modelu pracovního dne,
- pochopení úlohy vychovatele na domově mládeže.

2) Ve druhé etapě (žáci ve věku 17,18 let, případně starší) směřuje výchovné úsilí vychovatelů k přípravě žáků a studentů na svět dospělých, sociální komunikaci a kooperaci. Fixování pozitivní hodnotové orientace v oblasti samostatného rozhodování o vlastním životě a postupné přebírání stále větší zodpovědnosti.

- směřuje výchovné úsilí vychovatelů k přípravě žáků a studentů na svět dospělých, sociální komunikaci a kooperaci,
- fixování pozitivní hodnotové orientace v oblasti samostatného rozhodování o vlastním životě a postupné přebírání stále větší zodpovědnosti za vlastní život,
- prohlubování sociálních dovedností a návyků,
- stabilita a nekonfliktnost ve vztazích se spolubydlícími i dalšími ubytovanými žáky na domově mládeže
- vyrovnání se s podmínkami a normami chování a jednání v kolektivním ubytovacím zařízení, škole apod.

- udržení zájmu o studium, kvalitní příprava k úspěšnému absolvování školy, upevnění návyků sebevzdělávání vedoucí až k potřebě dalšího vzdělávání,
- prohlubování návyků efektivní a systematické přípravy na výuku,
- chápání významu vzdělání,
- informace o vysokoškolském studiu, motivace k jeho absolvování,
- stabilizace pozitivních zájmů, motivací, životních hodnot a životního stylu,
- postupné přebírání plné zodpovědnosti za vlastní rozhodnutí a činy,
- upevňování schopnosti racionálně rozvrhnout a účinně využívat volný čas,
- upevňovat ve svém životě zdravý životní styl,
- schopnost racionálního myšlení a řešení složitých životních situací,
- připravenost odolávat stresu, orientace na budoucnost,
- pozitivní řešení sociálních situací a zvládnutí vztahů s vrstevnickým okolím,
- utváření příznivých sociálních vztahů žák-spolubydlící, žák – ostatní žáci ve výchovné skupině, spolužáci,
- zvládnutí sociálního kontaktu s opačným pohlavím,
- zvládnutí sociálního kontaktu s prostředím, v němž se projevují prvky asociálnosti nebo společenské nebezpečnosti,
- postupné uznání důležitosti a nutnosti zásad života ve společném ubytovacím zařízení,
- seznámení se a respektování požadavků obsažených ve Vnitřním řádu domova mládeže,
- chápání pravidel vnitřního života DM jako ochranu osobních práv a svobod,
- výchovy k toleranci, odpovědnosti a schopnosti nést následky svých činů,
- respektování potřeb ostatních spolubydlících a utváření vlastního efektivního modelu pracovního dne,
- pochopení úlohy vychovatele na domově mládeže.

- **Strategie výchovné práce v DM:**

Základním prostředkem činnosti je zážitek účastníků, který obohacuje jejich sebepoznávání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

Požadavky pedagogiky volného času:

- požadavek vyzdvihování kladných rysů osobnosti
- požadavek zajímavosti a zájmovosti
- požadavek dobrovolnosti
- požadavek přiměřenosti
- požadavek aktivity
- požadavek citlivosti a citovosti
- požadavek prostoru k seberealizaci

Hlavní úsilí je potřeba zaměřit na žáky prvních ročníků, vytvořit jim hranice a pravidla, která jsou pro ně důležitá, protože jim poskytují podporu, jistotu a prostor, v němž se dokážou orientovat (etapa učení a seznamování). Ve druhém a třetím ročníku -prohlubování znalostí a hlavně kontrola praktického života žáků. U čtvrtého ročníku sledovat znalosti a praktické uplatňování s „jemným“ směřováním. Při určování hranic je důležité, aby si vychovatelé uvědomili, že hranice nejsou neměnné, ale že se budou s vývojem žáků posouvat, že musí být žákům srozumitelné a konkrétní a že je nutné je důsledně dodržovat a kontrolovat. Vychovatelé musí být důslední a předvídaví, vysvětlují a komentují svá rozhodnutí jednoduše. Důležitý je jednotný přístup všech vychovatelů na domově mládeže a jejich stálá každodenní spolupráce.

- **Formy výchovné činnosti:**

- působení na kolektiv (shromáždění, skupinové schůzky)
- individuální působení
- individuální pohovory
- průběžné neformální působení vychovatele
- působení prostřednictvím vedení zájmových aktivit a jednorázových akcí

Strategie činností vychází z obecných pedagogických zásad jako je

- individuální přístup a přiměřenost a respektuje požadavky pedagogického ovlivňování volného času:
- požadavek dobrovolnosti – členství v kroužcích a účast na akcích jsou dobrovolné
- požadavek pedagogického ovlivňování volného času – adekvátní nabídka aktivit, motivování žáků
- požadavek rozvíjení kladných rysů osobnosti – vyzdvižení a ocenění pozitivního chování žáků
- požadavek přiměřenosti – pedagogické působení je přizpůsobeno věku a mentální úrovni žáků
- požadavek seberealizace – umožnit všem ubytovaným realizovat se v souladu s povahovými vlastnostmi a individuálními zájmy tak aby měli pocit úspěšnosti

- **Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných**

ŠVP domova mládeže vytváří podmínky pro vzdělávání nejen z hlediska srovnatelných možností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, ale i z hlediska postupu, jak žáka motivovat a vtáhnout do aktivní účasti na vzdělávání.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Prováděcími vyhláškami ke školskému zákonu jsou:

vyhláška MŠMT č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů,

vyhláška MŠMT č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních, ve znění pozdějších předpisů (řeší v § 3, odstavci 3, počet žáků se zdravotním postižením ve výchovné skupině v domově mládeže).

Především školský zákon jednoznačně stanovuje princip práva na individuální přístup k žákům a ukládá brát ohled na vzdělávací potřeby jednotlivých žáků. Jsou to tedy povinné podmínky vzdělávání.

Pojmem žáci se speciálními vzdělávacími potřebami označujeme ve smyslu školského zákona (§ 16) žáky se zdravotním postižením a zdravotním nebo sociálním znevýhodněním.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v domově mládeže monitorováni, vedeni ve školní matrice a je jim poskytována individuální péče v rámci jejich potřeb.

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením

První údaje o zdravotním postižení a popřípadě o sociálním znevýhodnění získáváme z přihlášky do domova mládeže. Výchova a vzdělávání žáků s určitými speciálními vzdělávacími potřebami v domově mládeže probíhá formou individuální nebo skupinové integrace, což přispívá k jejich socializaci a připravenosti pro běžný občanský život a k lepšímu přístupu ostatních žáků k lidem se zdravotním postižením či sociálním znevýhodněním. Podmínky jsou pro žáky upravovány individuálně, podle charakteru zdravotního postižení.

Personální zajištění – znalost specifík jednotlivých druhů postižení, vhodné komunikace vychovatele se žáky, uplatňování individuálního přístupu k žákům.

Do skupiny žáků se zdravotním postižením se řadí žáci s tělesným, mentálním, zrakovým a sluchovým postižením, žáky s vadami řeči, vývojovými poruchami učení a žáky postižené více těmito vadami.

V komunikaci s žáky se sluchovým postižením (i neslyšícími) je nutno respektovat jejich právo na volbu komunikačního prostředku (znaková řeč, mluvená řeč, odezírání), mluvit směrem k žákům atd. Důležité je vybavení televizí s teletextem, komunikace s vychovateli mobilním telefonem formou SMS, vyhlášení např. požárního poplachu textem atd.

Všichni žáci se zdravotním postižením, mají mít potvrzení o zdravotním postižení a jeho stupni z pedagogicko-psychologické poradny.

V domově mládeže vedeme přehled i o žácích s vývojovými poruchami učení (dyslexií, dysgrafií, dysortografií aj.).

Informace získáváme písemnou formou od rodičů, nebo zletilých žáků. Vychovatelé k nim přistupují individuálně, podporují je v učení a pomáhají jim překonat případné obtíže při vzdělávání.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Sociálním znevýhodněním se dle školského zákona rozumí rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, v postavení azytantů, imigranti atd. U těchto žáků se může jednat o rizikové chování, nízký zájem o vzdělávání, předčasné odchody ze vzdělávacího procesu a u cizinců nebo příslušníků národnostních menšin atd. Lze očekávat i jiné kulturní, náboženské, rodinné a etnické normy a hodnoty.

Pedagogičtí pracovníci, ale i ostatní žáci se seznamují se sociálně kulturními zvláštnostmi žáků, aby byli schopni pochopit jejich projevy a problémy a volit vhodné vyučovací metody a společenský přístup k nim. Prostředkem pro zvýšení aktivity ve vzdělávání je motivace k učení a pozitivní klima ve škole i v domově mládeže. Zvýšenou pozornost je nutné věnovat prevenci rizikového chování žáků. K prevenci rizikového chování žáků slouží v domově mládeže nabídka volnočasových aktivit.

V domově mládeže skupinová vychovatelé průběžně identifikují žáky se špatným prospěchem a s riziky neúspěšnosti a podporují je ve vzdělávání (motivace, doučování, pomoc spolužáků).

Sociální znevýhodnění uvádí v přihlášce do domova mládeže minimální počet žáků. Přesto se v průběhu školního roku projeví u některých žáků problémy s dodržováním platebního

kalendáře úplat za školské služby ubytování a stravování. Problémy řešíme se žáky a zákonnými zástupci žáků individuálně.

Práce se žáky se sociálně znevýhodněného prostředí spočívá především v jejich motivování k učení a vzdělávání a ke školní úspěšnosti, prostřednictvím diferencovaného, individuálního pedagogického přístupu všech pedagogických pracovníků domova mládeže.

Vzdělávání mimořádně nadaných a talentovaných žáků

Podpora mimořádně nadaných a talentovaných žáků je žádoucí nejen pro žáky samotné, ale má zásadní význam i pro společnost. Mezi mimořádně nadané žáky nepatří pouze žáci s mimořádnými schopnostmi uměleckými i pohybovými, ale i žáci s mimořádně vysokou úrovní výkonu ve všech nebo pouze v určitých oblastech vzdělávání, projevující se vysokou motivací, cílevědomostí a kreativitou. Mimořádně nadaní žáci se projevují jako výrazné osobnosti, mohou mít ale problémy v komunikaci, v sebehodnocení, jsou často citliví na kritiku a hodnocení druhých. Žáci by měli být vhodně zapojováni do týmové práce.

Problémem je identifikace nadaných žáků, zvláště těch intelektově nadaných a je to hlavně úkolem školy. Případné nadané žáky budou identifikovat i vychovatelé v DM. Intelektově nadané žáky budeme motivovat k zapojování do projektů a do zájmových útvarů. V zájmové činnosti se zaměříme hlavně na nadané a talentované žáky s mimointelektovými specifickými dovednostmi.

Pro rozvoj vzdělávání nadaných a talentovaných žáků v domově mládeže nabízíme další doplňkové činnosti a aktivity v oblastech jejich zájmů. Zúčastňují se různých přehlídek, soutěží a projektů, kde reprezentují školu a získávají i ocenění svých případných úspěchů. Budeme ale u nich dbát i na to, aby nabídka aktivit nebyla jednostranná.

● Evaluace a autoevaluace domova mládeže:

Evaluací se rozumí proces systematického shromažďování a analýzy informací podle určitých kritérií. Výsledkem je zjištění aktuálního stavu domova mládeže v nejrůznějších oblastech. Vnitřní hodnocení domova mládeže neboli autoevaluace je hodnocením pohledem zevnitř, tedy zaměstnanci, žáky a studenty domova mládeže. Autoevaluace domova mládeže je součástí autoevaluace školy. -

Oblasti evaluace domova mládeže:

- prostorové možnosti domova mládeže;
- komplexní vybavenost, ubytovací prostory, sociální zařízení atd.;
- vybavenost pro volný čas, posilovna, tělocvična, kuchyňky, počítačová místnost atd.;
- vybavenost pro sebevzdělávání, internetová místnost, počítače, studovny
- úklid, hygiena.

Možné evaluační nástroje:

- dotazníky -určené žákům
- pozorování -záznamy vychovatelů
- konzultace se zákonnými zástupci žáků, osobní kontakt - po třídních schůzkách, kdykoli při návštěvě domova mládeže
- telefonicky, důležité údaje rodičům písemně.

● Ochrana žáků před sociálně patologickými jevy:

Součástí školního vzdělávacího programu je i ochrana žáků před sociálně patologickými jevy (drogová závislost, alkoholismus, kouření, kriminalita a delikvence, záškoláctví) a před projevy diskriminace, nepřátelství, násilí, krádeže a šikany. Ochrana žáků je zajišťována vychovateli.

Postup při zjištění negativního jevu:

Postup žáka:

Žák, který by se cítil nějakým způsobem poškozován nebo omezován, má právo požádat o pomoc: vychovatele, vedoucího vychovatele, ředitelku školy nebo ostatní pedagogické pracovníky školy

Postup pedagogického pracovníka:

- Při podezření užití alkoholu, přivolá službu konající vychovatel orgány kompetentní k vykonání orientační dechové zkoušky na přítomnost alkoholu a provede zápis do denního hlášení včetně hodnoty promile alkoholu v dechu. Žák, nebo student tento zápis podepíše. V případě nezletilého žáka jsou službu konajícím vychovatelem okamžitě zákonní zástupci vyzváni k vyzvednutí nezletilého žáka z DM. V případě zletilého žáka je jednáno s ním. Při agresivním chování je kontaktována Policie ČR.
- Při podezření na užití jiné návykové látky je každý zaměstnanec školy povinen ihned informovat svého nadřízeného pracovníka, ten rozhodne o kontaktování zákonných zástupců. V případě nezájmu o spolupráci ze strany zákonných zástupců a při opakovaném podezření bude škola také informovat Policii ČR a odbor sociálně-právní ochrany dětí a mládeže. Při agresivním chování žáka způsobené návykovou látkou bude ihned kontaktována záchranná služba a Policie ČR a informováni zákonní zástupci. Z jednání se vždy vyhotoví písemný záznam, který podepíší všichni zúčastnění. Ve všech případech se adekvátně využívá výchovných opatření, až po vyloučení žáka ze školy či domova mládeže. U prokázaného rozšiřování drog je vždy projednán návrh na vyloučení žáka ze školy či domova mládeže.

Základem prevence na domově mládeže je každodenní pozorování jednotlivých žáků, registrovat změny v jejich chování, postojích, přístupu k učení. Varovným signálem bývá náhlá a déletrvající změna nálady, ztráta, nebo naopak příliš energie, změna ve stravovacích návycích, zarudlé oči a především zhoršení prospěchu ve škole.

• Bezpečnost a ochrana zdraví na domově mládeže

Domov mládeže nese odpovědnost za bezpečnost a dodržování hygienických předpisů. Všichni skupinový vychovatelé provádějí počátkem školního roku a dále v pololetí proškolení všech žáků výchovné skupiny z hlediska bezpečnostních předpisů a hygienických pravidel. Poučení je potvrzeno podpisem žáka a je součástí pedagogické dokumentace.

Vstupní poučení žáků ubytovaných na DM:

- je zakázáno používání vlastní elektrospotřebiče (vařiče, rychlovarné konvice, ponorné vařiče, vytápěcí tělesa...),
- se svolením vedoucí vychovatelky lze používat vlastní elektrické spotřebiče po revizi provedené revizním technikem
- zdůrazněna přístupová cesta ke škole, docházka na DM jen pouze po chodnících, nutnost dodržovat dopravní disciplínu chodců,
- dodržovat včasný příchod z vycházek a včasný příjezd v neděli,
- před odjezdem domů (pátek) zkontrolovat pokoj, zavřít okna, vytáhnout spotřebiče ze sítě, vyhodit kazící se potraviny,
- na domově mládeže je povinnost se přezouvat do domácí obuvi (není povolena sportovní obuv),
- žáci mladší 18-ti let mohou město Mělník opouštět v týdnu pouze se souhlasem rodičů (písemně či telefonicky),
- žáci berou na vědomí, že nebudou používat mobilní telefon a rušit tak okolí v době nočního klidu 22,00 -6,00 hod. Dále nesmí použít mobil k videonahrávkám vůči všem zaměstnancům DM ani vůči ubytovaným žákům,
- přísný zákaz vyklánění se z oken nebo vasedávání v oknech či na vnitřních parapetech,
- zákaz koupání v řece – a jiných místech, kde není plavčík,
- zákaz kouření, přechovávání a používání alkoholických nápojů a jiných návykových látek, zákaz vylepování plakátů,
- seznámit žáky s požárními předpisy, kde jsou hasící přístroje a kde jsou ohlašovny požáru,
- na pokojích a společenských prostorách musí žáci udržovat čistotu a pořádek,
- jakékoliv zranění - naražení , drobné oděrky způsobené při činnosti na DM je nutné ihned nahlásit svému vychovateli, který událost zapíše do knihy úrazů,

- žáci jsou seznámeni s protipožárním řádem, s poplachovými směrnicemi a s požárním evakuačním plánem – umístění v přízemí domova mládeže,
- v případě ohrožení je nutné znát telefonní čísla 112 – integrovaný záchranný systém; 150 Hasiči; 155 – záchranná služba; 156 – městská policie; 158 – státní policie,
- bezpečnost ve všech užívaných prostorách domovů je zajištěna – vnitřním řádem DM, režimem dne, provozními řády místností,
- ve společenských prostorách visí provozní řády, které usměrňují chování žáků (používání tamního zařízení.)

Cílem je uvědomit si vlastní zodpovědnosti za bezpečnost svoji i svých spolubydlících, získat základní bezpečnostní a hygienické návyky při každodenní činnosti na DM.

Tento vzdělávací program má funkci:

a) inspirativní:

- pro vlastní výchovnou práci

b) kontrolní:

- pro vnitřní evaluaci (vedení školy a zřizovatele)
- pro vnější evaluaci (hodnotící a kontrolní orgány)

c) informativní:

- poskytuje informace Žákům a jejich zákonným zástupcům

Příloha:

Organizační pokyny:

Domov mládeže je v provozu během školního roku od neděle do pátku, od 17.00 do 14.30hod.

Žáci odjíždějí pravidelně každý týden v pátek domů po skončení vyučování.

Žáci a studenti DM se mohou celodenně stravovat a dodržují řád jídelny. Strava a ubytování se hradí zálohově převodem z bankovních účtů v předem určených termínech nebo hotově.

Při onemocnění zákonný zástupce či žák odhlašuje stravu osobně, telefonicky nebo přes internet.

Při odjezdu z DM během týdne si student odhlásí stravu a svůj odjezd předem ohlásí vychovateli.

Při onemocnění v bydlišti je nutné se omluvit vychovateli a odhlásit si stravu nejpozději do doby obvyklého příjezdu na DM.

Provoz DM se řídí režimem dne, který je součástí vnitřního řádu.

Škody způsobené na DM ubytovanými žáky, musí být uhrazeny v co nejkratší době po dohodě s vychovatelem. Nezjištěné škody na pokoji hradí celý pokoj, na patře pak celá skupina.

Příjezdový den – nedělní provoz DM je zahájen od 17,00 hod. Příjezd žáků je do 21,30 hod. Ve 22.00 hod. je večerka pro všechny přítomné žáky. Příjíždět je možné i v pondělí ráno do 7.30 hod.

Odjezdový den – páteční provoz DM je ukončen po odjezdů žáků z domova mládeže, nejpozději do 14,30 hod.